

به نام نام بخش

نامداران

پایان نامه کارشناسی ارشد در (زبان و ادبیات فارسی)

عنوان:

بررسی عناصر روایی مثنوی

سیف الملوک و بدیع الجمال

استاد راهنما:

دکتر محمد بارانی

استاد مشاور:

دکتر مریم خلیلی جهانتیغ

تحقیق و نگارش:

آزاده محمدی

(این پایان نامه از حمایت مالی معاونت پژوهشی دانشگاه سیستان و بلوچستان بهره مند شده است)

آذر ۱۳۹۲

کدامی درکه او شهریاران

بسمه تعالی

این پایان نامه با عنوان بررسی عناصر روایی مثنوی سیفالملوک و بدیع‌الجمال قسمتی از برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی توسط دانشجو آزاده محمدی با راهنمایی استاد پایان نامه دکتر محمد بارانی تهیه شده است. استفاده از مطالب آن به منظور اهداف آموزشی با ذکر مرجع و اطلاع کتبی به حوزه تحصیلات تکمیلی دانشگاه سیستان و بلوچستان مجاز می باشد.

آزاده محمدی

این پایان نامه واحد درسی شناخته می شود و در تاریخ توسط هیئت داوران بررسی و درجه به آن تعلق گرفت.

تاریخ

امضاء

نام و نام خانوادگی

دکتر محمد بارانی

استاد راهنما:

استاد راهنما:

دکتر مریم خلیلی جهانتیغ

استاد مشاور:

دکتر عبدالعلی اویسی کهخا

داور ۱:

دکتر محمد امیر مشهدی

داور ۲:

دکتر عبدالرسول حسنی فر

نماینده تحصیلات تکمیلی:

تعهدنامه اصالت اثر

اینجانب آزاده محمدی تعهد می کنم که مطالب مندرج در این پایان نامه حاصل کار پژوهشی اینجانب است و به دستاوردهای پژوهشی دیگران که در این نوشته از آن استفاده شده است مطابق مقررات ارجاع گردیده است. این پایان نامه پیش از این برای احراز هیچ مدرک هم سطح یا بالاتر ارائه نشده است.

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به دانشگاه سیستان و بلوچستان می باشد.

نام و نام خانوادگی دانشجو: آزاده محمدی

امضاء

تقدیم به:

استاد راهنمای عزیزم دکتر محمد بارانی و مشاور عزیز و دلسوزم سرکار خانم دکتر مریم خلیلی
جهانتیغ که با راهنمایی‌های خود همواره در به انجام رساندن این پایان نامه چراغ راه اینجانب بوده اند.

سپاس

خداوند بلند مرتبه را شاکرم که به من نعمت تحصیل در دانشگاه و کسب علم از محضر اساتید عالی مقام عطا فرمود. در زندگی کسانی هستند که حضورشان معنای سبز بودن است و نه زبان و نه قلم را بیچ روی یاری سپاسگزاری از آنان نیست. بر خود وظیفه می دانم از تلاش ها، راهبانی ها و تدبیر و تشویق اساتید عالیقدر تقدیر و تشکر نمایم و اذعان می دارم چنانکه راهبانی های اساتید عالیقدر در طول مدت تحصیل شامل حال من نمی شد بدون شک نمی توانستم قدمی در این راه بردارم.

با سپاس فراوان از استاد گرانمایه جناب آقای دکتر محمد بارانی که بارگراں و زحمات راهبانی این پژوهش را بر عهده گرفتند و نیز از زحمات فراوان استاد بزرگوار دکتر مریم خلیلی جهانبخش استاد محترم مشاور که در این راه را با منم بودند و از مقام علمیشان بهره بردم صمیمانه سپاسگزارم. همچنین صمیمانه از اساتید محترم دکتر عبدالعلی اویسی کخا و دکتر محمد امیر شهدی که با دآوری خود نهایت لطف را در حق اینجانب مبذول داشته اند، کمال تشکر و تقدیر را داشته باشم. بر خود لازم می دانم سخن خود را به نام جناب آقای دکتر نیکیبخت مدیر گروه محترم ادبیات زینت بخشم و مراتب تشکر و قدردانی را نیز از محضر ایشان ابراز دارم.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	چکیده:.....
	فصل اول: مقدمه
۱-۱-۱	مقدمه.....
۲-۱	تعریف مسأله و بیان سؤال‌های تحقیق.....
۳-۱	سابقه و ضرورت انجام تحقیق.....
۴-۱	فرضیه‌های تحقیق.....
۵-۱	روش تحقیق.....
۶-۱	انگیزه پژوهش و اهداف آن.....
	فصل دوم: کلیات تحقیق
۱-۲	داستان.....
۲-۲	قصه.....
۳-۲	قصه عامیانه.....
۱-۳-۲	هدف قصه‌های عامیانه.....
۲-۳-۲	منشأ قصه‌های عامیانه.....
۳-۳-۲	ویژگی‌های قصه‌های عامیانه.....
۴-۳-۲	موضوع قصه‌های عامیانه.....
۵-۳-۲	فایده قصه‌های عامیانه.....
۴-۲	قصه‌های پریان.....
۵-۲	ریخت‌شناسی.....
۱-۵-۲	فرمالیسم.....
۶-۲	میر صوبدارخان.....

۲-۶-۱- معرفی منظومه‌ی سیفالملوک و بدیع‌الجمال..... ۲۶

فصل سوم: شعر غنایی و سیفالملوک

۳-۱- ادبیات..... ۲۸

۳-۲- شعر..... ۲۹

۳-۲-۱- اشعار غنایی..... ۲۹

۳-۳- داستان‌پردازی..... ۳۱

۳-۴- سیر تاریخی منظومه‌های عاشقانه..... ۳۱

۳-۴-۱- ویژگی‌های منظومه‌های غنایی و سیفالملوک:..... ۳۲

۳-۴-۲- قالب..... ۳۲

۳-۴-۳- وزن‌های منظومه‌های عاشقانه..... ۳۳

۳-۴-۴- شخصیت..... ۳۳

۳-۴-۴-۱- شخصیت‌های اصلی و فرعی..... ۴۱

۳-۴-۴-۱-۱- شخصیت اصلی:..... ۴۱

۳-۴-۴-۲- شخصیت فرعی..... ۴۲

۳-۴-۴-۲- شخصیت‌های پویا و ایستا..... ۴۲

۳-۴-۴-۲-۱- شخصیت‌های پویا..... ۴۳

۳-۴-۴-۲-۲- شخصیت‌های ایستا..... ۴۳

۳-۴-۴-۳- شخصیت‌های ساده و جامع..... ۴۴

۳-۴-۴-۳-۱- شخصیت ساده..... ۴۴

۳-۴-۴-۳-۲- شخصیت‌های جامع..... ۴۴

۳-۴-۴-۴- شخصیت‌های قالبی..... ۴۵

۳-۴-۴-۵- شخصیت‌های قراردادی..... ۴۵

۳-۴-۴-۶- شخصیت‌های نوعی..... ۴۵

۳-۴-۴-۷- شخصیت‌های تمثیلی - نمادین..... ۴۶

- ۴۶..... ۳-۴-۸- شخصیت‌های همه‌جانبه.....
- ۴۷..... ۳-۴-۵- عشاق.....
- ۴۸..... ۳-۴-۱- طرفین عشق.....
- ۴۸..... ۳-۴-۲- تولد و نشو و نمو عشاق.....
- ۴۹..... ۳-۴-۳- کمک معشوق به عاشق.....
- ۴۹..... ۳-۴-۶- توصیف.....
- ۵۰..... ۳-۴-۷- درون‌مایه داستان‌های عاشقانه.....
- ۵۲..... ۳-۴-۱-۷- رزم.....
- ۵۲..... ۳-۴-۲-۷- بزم.....
- ۵۳..... ۳-۴-۳-۷- جدایی و فراق.....
- ۵۳..... ۳-۴-۴-۷- سفر.....
- ۵۳..... ۳-۴-۵-۷- پند و اندرز.....
- ۵۴..... ۳-۴-۸- آغاز و انجام منظومه.....
- ۵۵..... ۳-۴-۱-۸- انجام و پایان منظومه.....
- ۵۵..... ۳-۴-۱-۸-۱- «غم نامه».....
- ۵۵..... ۳-۴-۱-۸-۲- شادی نامه.....
- ۵۵..... ۳-۴-۹- داستان در داستان.....
- ۵۶..... ۳-۴-۱۰- مانع یا گره داستان.....
- ۵۸..... ۳-۴-۱۱- واسطه.....
- ۵۹..... ۳-۴-۱۲- قرینه‌سازی.....
- ۶۰..... ۳-۴-۱۳- اتفاق.....
- ۶۰..... ۳-۴-۱۴- زبان و بیان.....

فصل چهارم: عناصر افسانه‌ای در سیف الملوک

- ۶۲..... ۴-۱- ویژگی عمده‌ی قصه‌های عامیانه.....

- ۶۲..... ۱-۱-۴ خرق عادت
- ۶۵..... ۲-۱-۴ پیرنگ
- ۷۲..... ۱-۲-۱-۴ عناصر طرح
- ۷۲..... ۱-۱-۲-۱-۴ نقطه‌ی آغازین
- ۷۲..... ۲-۱-۲-۱-۴ گره افکنی
- ۷۳..... ۳-۱-۲-۱-۴ کشمکش
- ۷۳..... ۱-۳-۱-۲-۱-۴ کشمکش جسمانی:
- ۷۴..... ۲-۳-۱-۲-۱-۴ کشمکش ذهنی:
- ۷۴..... ۳-۳-۱-۲-۱-۴ کشمکش عاطفی:
- ۷۴..... ۴-۳-۱-۲-۱-۴ کشمکش اخلاقی:
- ۷۵..... ۴-۱-۲-۱-۴ هول و ولا و تعلیق
- ۷۵..... ۵-۱-۲-۱-۴ بحران
- ۷۶..... ۶-۱-۲-۱-۴ نقطه‌ی اوج
- ۷۷..... ۷-۱-۲-۱-۴ گره‌گشایی
- ۷۷..... ۸-۱-۲-۱-۴ پایان داستان
- ۷۷..... ۳-۱-۴ مطلق‌گرایی، کلی‌گویی و نمونه‌ی کلی
- ۷۹..... ۴-۱-۴ زمان و مکان
- ۸۰..... ۵-۱-۴ زبان مشترک شخصیت‌ها
- ۸۱..... ۱-۵-۱-۴ شخصیت‌پردازی
- ۸۱..... ۱-۱-۵-۱-۴ شخصیت‌سازی مستقیم:
- ۸۱..... ۲-۱-۵-۱-۴ شخصیت‌سازی غیر مستقیم:
- ۸۲..... ۱-۲-۱-۵-۱-۴ کنش
- ۸۲..... ۲-۲-۱-۵-۱-۴ گفتار
- ۸۲..... ۳-۲-۱-۵-۱-۴ نام

- ۸۳..... ۴-۱-۵-۲-۴ محیط
- ۸۳..... ۴-۱-۵-۲-۵ وضعیت ظاهری
- ۸۶..... ۴-۱-۶- غلبه‌ی سرنوشت و تقدیر
- ۸۷..... ۴-۲- زاویه‌ی دید
- ۸۷..... ۴-۲-۱- انواع زاویه‌ی دید
- ۸۷..... ۴-۲-۱- زاویه دید اول شخص
- ۸۸..... ۴-۲-۱- زاویه دید دوم شخص
- ۸۸..... ۴-۲-۱-۳- زاویه دید سوم شخص
- ۸۸..... ۴-۲-۱-۳- دانای کل نامحدود
- ۸۸..... ۴-۲-۱-۳- دانای کل محدود

فصل پنجم: ریخت‌شناسی

- ۹۱..... ۵-۱- ساختارگرایی و رابطه‌ی آن با ریخت‌شناسی
- ۹۳..... ۵-۱-۱- ولادیمیر پراپ
- ۹۶..... ۵-۱-۲- خویشکاری
- ۹۷..... ۵-۱-۲-۱- خویشکاریهای اشخاص قصه
- ۱۰۷..... ۵-۱-۲-۲- بررسی ریخت‌شناسی مثنوی سیف‌الملوک و بدیع‌الجمال

فصل ششم: ویژگی‌های زبانی و ادبی

- ۱۲۴..... ۶-۱- سبک
- ۱۲۵..... ۶-۱-۱- سطح زبانی
- ۱۲۵..... ۶-۱-۱-۱- حروف
- ۱۲۵..... ۶-۱-۱-۱- استفاده از حروف اضافه در معنی حروف اضافه‌ی دیگر:
- ۱۲۶..... ۶-۱-۱-۲- حرف‌اضافه‌ی ترکیبی «از پی» به معنی «برای»:
- ۱۲۶..... ۶-۱-۱-۳- آوردن دو حرف‌اضافه برای یک متمم
- ۱۲۶..... ۶-۱-۲- واژگان

- ۱۲۶-۱-۲-۱-۱-۶ واژگان غیر ساده
- ۱۲۶-۱-۱-۲-۱-۱-۶ اسم مرکب:
- ۱۲۷-۲-۱-۲-۱-۱-۶ اسامی مشتق
- ۱۲۷-۲-۲-۱-۱-۱-۶ صفت
- ۱۲۷-۱-۲-۲-۱-۱-۱-۶ صفت مشتق
- ۱۲۷-۲-۲-۲-۱-۱-۱-۶ صفت مرکب
- ۱۲۷-۳-۲-۱-۱-۱-۶ مخفف کردن واژه‌ها به وسیله‌ی تبدیل یک مصوت بلند به مصوت کوتاه:
- ۱۲۷-۴-۲-۱-۱-۱-۶ به کار بردن کلمات و عبارات عربی
- ۱۲۸-۵-۲-۱-۱-۱-۶ واژگان کهنه که امروزه استعمال ندارند و یا استعمال کمتری دارند
- ۱۲۸-۶-۲-۱-۱-۱-۶ ضمیر پیوسته «شان» به جای ضمیر «آنها»:
- ۱۲۸-۷-۲-۱-۱-۱-۶ کاربرد «شنفت» به معنی «شنیدن» و «نشفته» به معنی «نشیده»:
- ۱۲۸-۳-۱-۱-۱-۶ ویژگی‌های فعل:
- ۱۲۸-۱-۳-۱-۱-۱-۶ فعل ساده
- ۱۲۸-۲-۳-۱-۱-۱-۶ فعل پیشوندی
- ۱۲۹-۳-۳-۱-۱-۱-۶ فعل‌های مرکب
- ۱۲۹-۴-۳-۱-۱-۱-۶ فعل پیشوندی مرکب
- ۱۲۹-۴-۳-۱-۱-۱-۶ عبارت‌های فعلی
- ۱۲۹-۵-۳-۱-۱-۱-۶ ماضی استمراری
- ۱۳۰-۶-۳-۱-۱-۱-۶ فعل امر:
- ۱۳۰-۷-۳-۱-۱-۱-۶ استفاده کردن از فعلی در معنای خاص دیگر
- ۱۳۱-۸-۳-۱-۱-۱-۶ استعمال فعل باد از بودن در وجه داعی:
- ۱۳۱-۴-۱-۱-۱-۱-۶ استفاده از واژه‌ی سبک در معنای سریع:
- ۱۳۱-۵-۱-۱-۱-۱-۶ جابجایی ارکان جمله
- ۱۳۱-۲-۱-۱-۱-۱-۶ ویژگی‌های ادبی

- ۱۳۲.....تشبیه.....۱-۲-۱-۶
- ۱۳۳.....استعاره.....۲-۲-۱-۶
- ۱۳۳.....تشخیص حروف:.....۱-۲-۲-۱-۶
- ۱۳۴.....کنایه.....۳-۲-۱-۶
- ۱۳۴.....اغراق.....۴-۲-۱-۶
- ۱۳۵.....تکرار.....۵-۲-۱-۶
- ۱۳۵.....واج آرایی.....۶-۲-۱-۶
- ۱۳۵.....تسنيق الصفات.....۷-۲-۱-۶
- ۱۳۵.....تجاهل العارف.....۸-۲-۱-۶
- ۱۳۶.....تلميح.....۹-۲-۱-۶
- ۱۳۶.....تضاد.....۱۰-۲-۱-۶
- ۱۳۶.....مراعات نظير.....۱۱-۲-۱-۶
- ۱۳۶.....مناظره.....۱۲-۲-۱-۶
- ۱۳۷.....تضمين.....۱۳-۲-۱-۶
- ۱۳۷.....آوردن قالب غزل در متن داستان.....۱۴-۲-۱-۶

فصل هفتم: نتیجه گیری

- ۱۳۹.....نتیجه گیری.....

منابع و مأخذ

- ۱۴۲.....منابع و مأخذ.....

چکیده:

منظومه‌های عاشقانه یکی از زیر مجموعه‌های ادبیات غنایی محسوب می‌شوند. همان‌طور که از نام این منظومه‌ها مشخص است، درون‌مایه‌ی اصلی این نوع ادبی عشق و مضامین عاشقانه می‌باشد. مثنوی سیف‌الملوک و بدیع‌الجمال اثری از میرصوبدارخان از دودمان تالپوران سند است. اثر مذکور در قرن سیزدهم از روی نسخه-ی منثور یکی از داستان‌های کتاب هزار و یک شب طسوجی در بحر خفیف مسدس مخبون محذوف سروده شده است. این داستان را می‌توان در گروه قصه‌های پریان که یکی از انواع قصه‌های عامیانه است قرار داد. در این پژوهش به بررسی عناصر زیرساختی (درون مایه) و روساختی که خود در دو زمینه صورت گرفته است (۱- از منظر ویژگی‌های منظومه‌های عاشقانه که شامل: قالب، شخصیت و انواع شخصیت، عشاق، طرفین عشق، توصیف، آغاز و انجام منظومه، واسطه، قرینه سازی و اتفاق) و (۲- ویژگی‌های قصه‌های عامیانه که شامل: خرق‌عادت، پیرنگ، زبان مشترک شخصیت‌ها، زمان و مکان، مطلق‌گرایی و کلی‌گویی، غلبه‌ی سرنوشت و تقدیر و همچنین مشخص کردن زاویه‌ی دید داستان) و ریخت‌شناسی قصه و در انتها مشخص نمودن سبک داستان، پرداخته می‌شود. در پایان نتایجی از این مطالعات به دست می‌آید.

کلمات کلیدی: سیف‌الملوک و بدیع‌الجمال، منظومه‌های عاشقانه، عناصر داستان (قصه‌های عامیانه)، ریخت-

شناسی و سبک.

فصل اول

مقدمه

۱-۱- مقدمه

یکی از انواع ادبی در ادبیات قصه می‌باشد. قصه زبان حال مشترک میان تمامی انسان‌ها است. از همان دوران کودکی از راه شنیدن قصه‌ها با آنها آشنایی پیدا کرده‌ایم. لذا نیاز به شنیدن قصه‌ها در میان همه‌ی انسان‌ها چه کوچک و چه بزرگ و پیر و جوان وجود دارد. قصه‌ها در دل خود بار فرهنگی و تربیتی و اخلاقی را دارند. گنجینه‌ی از تجربه‌های زندگی نیکان مان را به ما می‌دهند.

یکی از انواع قصه‌ها، قصه‌های عامیانه است. این نوع قصه تمام خصوصیات و مسائل اقوام کهن را در دل خود دارد و در بین تمامی افراد یک ملت وجود دارد یعنی تمامی افراد یک جامعه در آن دخیل هستند، به سنت‌های شفاهی گذشته و دودمان قبلی ما بازمی‌گردند و نسل به نسل، سینه به سینه به ما منتقل شده و به ما رسیده‌اند. قصه‌های پریان نیز یکی از انواع این نوع قصه‌ها می‌باشد. قصه‌ی پریان قصه‌ای است که در آن موجودات ماورایی و عجیب و غریب زیادی وجود دارد، زاده‌ی تخیل نویسنده می‌باشند. ولادیمیر پراپ یک ساختارگرای روسی است که با بررسی ۱۳۱ قصه‌ی روسی به ساختار این نوع قصه‌ها دست یافت و مشخص کرد که تمام قصه‌های پریان یک ساختار کلی دارند و بسیار به هم شبیه‌اند.

میرصوبدارخان تالپور شاعر و حاکم فارسی‌گوی از دودمان تالپوران سند است. وی در سال ۱۲۴۷ه.ق افسانه‌ی سیف الملوک و بدیع الجمال را که یکی از داستان‌های منثور هزار و یک شب است را به نظم در قالب مثنوی سروده است. این اثر علاوه بر اینکه یک داستان عاشقانه و غنایی است، یک قصه عامیانه از نوع قصه‌ی پریان می‌باشد. لذا در این پژوهش:

در بخش نخست به تعریف مساله و اهمیت موضوع، ضرورت انجام تحقیق، پرسش‌های اصلی، فرضیه‌های تحقیق، اهداف تحقیق، روش تحقیق و پیشینه‌ی تحقیق پرداخته شده است.

در بخش دوم به کلیات و تعریفی از داستان، قصه، قصه‌ی عامیانه، هدف قصه‌های عامیانه، منشأ قصه‌های عامیانه، ویژگی قصه‌های عامیانه، انواع قصه‌ی عامیانه، موضوع قصه‌های عامیانه، فایده قصه‌های عامیانه، معرفی قصه‌های پریان، ریخت‌شناسی و کلیاتی از زندگی‌نامه‌ی شاعر و معرفی کتاب پرداخته شده است.

در بخش سوم به تعریف ادبیات، شعر، اشعار غنایی، داستان‌پردازی، سیر تاریخی منظومه‌های عاشقانه، ویژگی‌های منظومه‌های غنایی همچون: قالب، عشاق، طرفین عشق، زبان و بیان، توصیف، عشق درون‌مایه‌ی

داستان‌های عاشقانه، آغاز و انجام منظومه، تولد و نشو و نمو عشاق، مانع یا گره داستان، واسطه، کمک معشوق به عاشق، اتفاق، رزم و بزم، قرینه‌سازی، داستان در داستان، بعد تعلیمی داستان، ناهماهنگی وقایع و حوادث پرداخته می‌شود.

در بخش چهارم عناصر داستان‌های عامیانه چون: خرق‌عادت، پیرنگ، خلاصه‌ی داستان، مطلق‌گرایی، زمان و مکان، زبان مشترک شخصیت‌ها، نقش سرنوشت مورد بررسی قرار داده می‌شود.

در بخش پنجم ساختارگرایی، معرفی ولادیمیر پراپ، خویشکاری، خویشکاری‌های اشخاص قصه، مورد شناخت و بررسی قرار داده می‌شود.

در بخش ششم ساختار داستان در حوزه‌ی سبک مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گرفته است.

در پایان تحقیق به نتیجه‌گیری از مطالب و موضوعات و بخش‌های حاصله پرداخته شده است.

۲-۱- تعریف مسأله و بیان سؤال‌های تحقیق

مثنوی سیف الملوک اثری غنایی عاشقانه می‌باشد و علاوه بر آن یکی از انواع داستان‌های عامیانه از نوع قصه‌ی پریان است در این پژوهش این اثر را از چند منظر مورد بررسی و تحلیل قرار می‌دهیم:

۱- از نظر نظم بودن آن و ویژگی‌هایی که یک اثر منظوم عاشقانه دارد.

۲- این اثر یک قصه‌ی عامیانه است. ویژگی‌ها و عناصر ساختاری قصه‌های عامیانه در آن مشخص می‌شود.

۳- از نظر اینکه یک نوع قصه‌ی پریان می‌باشد ریخت‌شناسی این اثر و ساختار آن مشخص می‌شود.

۴- این اثر از نظر خصوصیات سبکی نیز مورد بررسی و تحلیل قرار می‌گیرد.

همان‌طور که گفته شد ما در این پژوهش سعی داریم که ساختار مثنوی سیف‌الملوک و بدیع‌الجمال را از چند منظر مورد تحلیل قرار دهیم و پس از تجزیه و تحلیل به این پرسش‌ها پاسخ خواهیم داد:

۱- آیا حوادث داستان بر پایه‌ی روابط علی و معلولی اتفاق می‌افتد؟

۲- زمان و مکان در این داستان چگونه است؟

۴- زبان داستان و گفتگوی شخصیت‌ها با هم چگونه است؟

۵- سبک زبان و تصویری کتاب چگونه است؟

۳-۱- سابقه و ضرورت انجام تحقیق

مثنوی سیف‌الملوک را دکتر محمد بارانی از روی یک نسخه خطی تصحیح نموده و در مقدمه‌ای که بر این کتاب نوشته است اطلاعاتی مفید از این نویسنده را مشخص کرده است. در خصوص این اثر تا کنون هیچ کار مستقل و پژوهشی در معرفی و شناخت عناصر و ویژگی‌های زیرساختی و رو ساختی و ریخت‌شناسی آن انجام نگرفته است. این پژوهش تمام ویژگی‌های کتاب را از چندین منظر مورد بررسی قرار داده است.

۴-۱- فرضیه‌های تحقیق

طرح در این داستان بر پایه‌ی روابط علی و معلولی ضعیفی است. دو عنصر زمان و مکان در این مثنوی نامشخص و مبهم است. شخصیت‌های داستان همه به یک طریق گفتگو دارند هیچ تفاوتی بین زبان آنها از نظر موقعیت و ویژگی‌های آنها وجود ندارد. زبان داستان ساده و سلیس است و از انواع صورخیال همچون تشبیه، استعاره، کنایه و... در آن استفاده شده است.

۵-۱- روش تحقیق

بر اساس طبقه‌بندی روش‌های تحقیق این پژوهش به روش تحلیل و محتوا و به شیوه‌ی کتابخانه‌ای انجام شده است. نسخه‌ی مورد استفاده نگارنده، نسخه‌ای چاپی از داستان سیف‌الملوک و بدیع‌الجمال میرصوبدارخان تالپور می‌باشد که توسط دکتر محمد بارانی تصحیح شده است. پژوهنده سعی نموده منابع و مآخذ مورد نیاز را شناسایی کند و به مطالعه دقیق آنها بپردازد. سپس با مطالعه‌ی مکرر داستان مذکور اطلاعات لازم را از آن استخراج کرده و بر اساس فیش‌های تهیه‌شده، ساختار داستان مورد نظر را بررسی نماید. ساختار داستان در سه بخش شامل روساخت (ویژگی‌های سبکی) و زیرساخت (عناصر داستان‌های عامیانه) و ریخت‌شناسی آن، همراه با تحلیل و تبیین مباحث در فصل‌های جداگانه مورد بررسی قرار گرفته است. در پایان نتیجه‌گیری، یافته‌ها و برداشت‌های گردآورنده از نتایج پژوهش در داستان سیف‌الملوک میرصوبدارخان، بیان گردیده است.

۱-۶- انگیزه پژوهش و اهداف آن

به دلیل اهمیت موضوع از جهت شناساندن داستان عامیانه‌ی سیف‌الملوک و معرفی آن به عنوان یک منظومه عاشقانه و قصه‌ی پریان به علاقه‌مندان و نبودن اثری مستقل در این رابطه، می‌توان، به انگیزه انتخاب این موضوع پی برد. هدف اصلی بررسی ساختار اثر مذکور بر مبنای داستان‌های عامیانه و غنایی و قصه‌ی پریان است. حاصل این تحقیق، می‌تواند مورد استفاده‌ی دانشجویان و دست‌داران ادبیات داستانی گذشته قرار بگیرد.